

LIIKUNTAPAIKAT

TOIMINTA-AJATUS

Kuntaympäristöpalvelut pitää kunnossa liikuntapaikkoja sivistys- ja hyvinvointipalveluiden määrittelemän palvelutason mukaisesti. Investoinnit valmistellaan lautakuntien yhteistyönä, mutta kuntaympäristölautakunta vastaa näiden hankkeiden rakennussuunnitelmien laatimisesta ja urakoiden hankinnoista.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Toivakan liikuntapaikkasuunnitelmassa kuvataan Toivakan liikuntapaikkojen kokonaisuus. Liikuntapaikkasuunnitelman tavoitteena on luoda kehys liikuntapaikkojen kehittämiseksi tulevien vuosien ajaksi ja tukea tiedolla johtamista. Liikuntapaikkasuunnitelmaa työstettiin vuoden 2025 aikana, mutta toimielinkäsittelyt siirtyivät vuoden 2026 puolelle.

LIIKUNTAPAIKAT

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Rakennamme hyvinvointia arjessa panostamalla kaikenikäisiin toivakalaisiin	Liikuntapaikkasuunnitelman mukaiset toimenpiteet	Hoitoluokkien mukaisesti turvallisuus ja käyttäjäryhmät huomioiden	Toteutui, liikuntapaikkasuunnitelma hyväksytään kevät 2026
Lasten ja nuorten huomioiminen heidän toiminnoilleen varatuissa rakennuksissa ja ulkoilu- paikoissa	Liikuntapaikkasuunnitelma ja lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet huomioitu	Hoitoluokkien mukaisesti turvallisuus ja käyttäjäryhmät huomioiden	Toteutui

1 (3)

Kuntaympäristölautakunnan tehtävänä on järjestää Toivakan kunnan lupa- ja viranomaispalvelut, vesihuoltopalvelut, kunnan omaisuuden hallinta ja ylläpito sekä kunnan tila- ja tukipalvelut.

Lautakunta huolehtii kunnan maa- ja metsäomaisuuden hoidosta, liikenneväylistä ja yleisistä alueista sekä liikuntapaikkarakentamisesta ja niiden ylläpidosta, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kanssa yhteistyössä laaditun palvelusuunnitelman mukaisesti.

Lautakunta ohjaa kunnan maankäyttöä, tonttien luovutusta ja kaavoitusta (yleis- ja asemakaavoituksen valmistelu). Lautakunnan alainen lupa- ja ympäristöjaosto toimii Toivakan kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Kuntastrategian pohjautuen, huolehditaan siitä, että Toivakka on viihtyisä, vireä ja turvallinen yhteisö, jossa on hyvä asua ja harrastaa. Mahdollistetaan monipuolinen asuminen kehittämällä kylien asuinalueita sekä ulkoilualueita. Edistetään toiminnan rakentumista kestäväälle pohjalle luonto- ja ilmastotiedon johtamisen keinoin. Kuntaympäristöpalvelut osaltaan haluavat oman palvelualueensa palveluita ylläpitämällä edistää lasten- ja nuorten osallisuutta sekä liikunnallisia elämäntapoja.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Kuntaympäristölautakunnan järjestämät palvelualueet Toivakassa ovat:

- ✓ Lupa- ja viranomaispalvelut (rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja lupa- ja ympäristöjaosto sekä ympäristöterveyden ostopalvelu Jyväskylän seudun ympäristöterveydestä)
- ✓ Kuntaympäristöpalvelujen hallinto
- ✓ Yhdyskuntasuunnittelu
- ✓ Jätehuolto (Jyväskylän seudun jätelautakunta)
- ✓ Yhdyskuntateknisen palvelut (liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet)
- ✓ Liikuntapaikat
- ✓ Toimitilapalvelut (kiinteistöt, siivous-, kiinteistön- ja ruokahuoltopalvelut)
- ✓ Maa- ja metsätilat
- ✓ Vesi- ja viemärihuoltolaitos

Palvelualueiden tarkemmat toimintakatsaukset omilla sivuillaan.

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

- **Kuntaympäristölautakuntaan** kuuluu seitsemän jäsentä
 - **Lupa- ja ympäristöjaostoon** kuuluu viisi jäsentä
- Lisäksi jokaiselle on nimetty varajäsen kuluvaan valtuustokauden loppuun asti

Esittelijänä toimielimissä toimii kuntaympäristöjohtaja tai rakennustarkastaja tai ympäristötarkastaja hallintosäännön toimivallan mukaisesti.

Kuntaympäristölautakunnasta sekä lupa- ja ympäristöjaostosta, kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisesta sekä näiden toimivallan siirtämisestä viranhaltijoille määrätään kunnan hallintosäännössä. Uusi valtuusto aloitti 1.6.2025 alkaen.

HENKILÖSTÖ

Toivakan kunnan henkilöstösuunnitelma sisältää kuntaympäristöpalveluiden kaikki työtehtävät ja niiden kuvaukset. Kuntaympäristölautakunnan alaisissa palveluissa työskentelee vuonna 2025 noin 20 työntekijää. Virka – ja työsuhteiset toimenkuvat jakaantuvat hallintoon, lupa- ja viranomaispalveluihin, ruokahuolto- ja siivouspalveluihin, kiinteistöjen, yleisten alueiden ja liikunta- paikkojen hoitoon ja vesihuoltolaitoksen ylläpitoon.

Määräaikaisia työtehtäviä ovat esimerkiksi nuorten kesätyöt sekä mahdolliset muut väliaikaiset sijaisuudet.

Kuntaympäristöpalveluissa ja etenkin sen alaisen lupa- ja ympäristöjaoston alaisissa viranomais- tehtävissä tapahtuu jatkuvasti muutoksia lainsäädännössä, mikä edellyttää henkilöstön jatkuvaa kouluttamista muutoksiin.

Toimialueen lainsäädännön muutoksia seurataan aktiivisesti ja huomioidaan toiminnassa ja hallintosäännössä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Kasvamme vetovoimaisten kehyskuntien joukkoon hyödyntämällä keskuskaupungin läheisyyden.	Jyväskylän seudun MAL-yhteistyöhön osallistuminen	MAL-rahoituksella toteutettavien pienten liikennehankkeiden suunnitteluvalmiuden nostaminen. Asumisen kehittämisselvityksiin osallistuminen	Ei toteutunut talousarviovuonna 2025. Selvitys ikääntyneiden asumisesta Jyväskylän seudulla käynnistyi projektiryhmän työskentelyn osalta.
Kehitämme kunnan palveluita tekemällä tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa.	Liikunta- ja vapaa-ajan palveluiden kehittäminen yhdessä yhteisöjen tai harrastajien kanssa.	Liikuntapaikka- ja palvelusuunnitelman laatiminen yhdessä sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kanssa.	Toteutui suunnitelman laatimisen osalta, toimielinkäsittelystä siirrettiin uudelleen valmisteluun
Rakennamme hyvinvointia arjessa panostamalla kaikenikäisiin toivakkalaisiin sekä kunnan henkilöstöön.	Esteettömyyden parantaminen julkisissa tiloissa.	Rakennuksista tai kulkuväylistä johtuvien rajoitusten poistaminen liikuntaesteisille.	Ei toteutuneita muutoksia.
Tuemme aktiivisesti nykyisiä ja uusia yrittäjiä luomalla kannustavaa yritysilmapiiriä.	Käymme aktiivista vuoropuhelua eri yritystoimijoiden kanssa ja autamme löytämään kanavia, joilla helpotettaisiin yrityksen sijoittumista Toivakkaan	Viisarimäen yrityspuistossa aloittaa ensimmäinen yrityksen toimitilan tai muun työpaikkarakentamisen hanke.	Ei toteutunut.

3 (3)

Uuden ajan maalaisidylli

Panostamme monipuoliseen asumiseen kehittämällä kylien asuinalueita sekä ulkoilalueita.	Markkinointia tehdään kylien tonttimahdollisuuden huomioiden	Omakotitonttien myynnin kasvattaminen	Ei toteutunut täysin, myytiin 2 omakotitonttia.
---	--	---------------------------------------	---

Toivakka tuntuu ja tunnetaan

Lisäämme Toivakan tunnettavuutta ottamalla käyttöön uusia, avoimia ja rohkeita markkinointitapoja.	Toivakka tarjoaa monipuolisia asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksia, joten tonttimarkkinointia jatketaan	Uusi Nelostien mainostaulu rakennetaan etelän suunnasta tultaessa.	Mainostaulu rakennettiin ja otettiin käyttöön talousarviovuonna 2025.
--	--	--	---

Houkuttelemme aktiivisesti uusia asukkaita ja paluumuuttajia Toivakkaan sekä teemme heidän olonsa tervetulleiksi.	Mahdollistetaan loma-asuntojen käyttötarkoitusten muuttaminen vakituiseksi asunnoksi aina, kun se on lainsäädännön ja rakentamismääräysten mukaisesti mahdollista.	Käyttötarkoituksen muutoksia loma-asunnoista tai loma-asuntojen rakennuspaikoista vakituiseksi pyritään lisäämään nykyisestä.	Käyttötarkoituksen muutokseen myönnettiin yksi rakennuslupa talousarviovuonna 2025.
---	--	---	---

##351-7000##

TOIMINTA-AJATUS

Kuntaympäristölautakunnan sekä sen alaisen lupa- ja ympäristöjaoston hallinnon avoimuus, päätösten ennakoitavuus, puolueettomuus, yhdenvertaisuus sekä päätösten lainsäädännön ja määräysten mukaisuus ovat tärkeitä arvojamme.

Lautakunta-, viranhaltija- ja työntekijätasolla asioiden valmistelu ja päätöksenteko tapahtuu hallintosäännössä määrättyjen toimivaltuuksien sekä hyväksytyin talousarvion sekä hankintasääntöjemme puitteissa.

Kuntaympäristöpalveluiden toimintaa, taloutta ja organisaation kehittämistä tehdään aktiivisesti yhteistyössä henkilöstön kanssa. Lisäksi huolehdimme yhteyksistä ja yhteistyöstä muiden hallinnonalojen ja eri sidosryhmiemme ja yhteistyötahojemme kanssa.

Kuntaympäristölautakunnan hallintoon sisältyvät lautakunnan kaikkien eri palvelualojen toimisto- ja hallintotehtävät. Lisäksi hallintoon sisältyy tehtäviä hankintojen suunnittelussa, kunnan maankäytössä, kaavoitusta, vesihuollon ja sen ylläpidonpidon organisointia, rakennushankkeiden (uudis- ja korjausrakentaminen) yleissuunnittelua, rakennuttamisen tehtäviä ja valvontaa.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Kuntaympäristöpalveluiden hallinnossa tapahtui muutos loppuvuodesta 2025, kun virkaa hoitanut kuntaympäristöjohtaja irtisanoutui virastaan lokakuun alusta lukien. Uuden kuntaympäristöjohtajan rekrytointi käynnistettiin nopeasti, mutta viranhoito toteutettiin sijaisjärjestelyin vuoden loppuun saakka ja vuodenvaihteen yli.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta	Asiakas- ja palautekyselyjä toteutetaan matalalla kynnyksellä.	Toteutetaan vähintään yksi palautekysely vuosittain jostakin palvelun osa-alueesta	Ei toteutunut. Koko kuntaa koskeva kuntalaiskysely toteutettiin.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>			
Hallinnon avoimuus, puolueettomuus ja yhdenvertaisuus ovat tärkeitä arvojamme jokapäiväisessä työssä	Vahvistamme viestintää ja kuntalaisten osallistamista valmistelussa oleviin asioihin aina mahdollisuuksien mukaan	Toimimme arvojemme mukaisesti ja pidämme yllä arvojemme mukaista työtapaa	Viestintää toteutettiin kokouspäätösten yhteydessä.

Toivakka tuntuu ja tunnetaan

2 (2)

Hankintoja kilpailutetaan ja osallistumme keskitettyihin hankintakilpailutuksiin aina kun se on toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää.

Hankintojen kehittäminen. Selvitetään eri energiatehokkuusinvestointien mahdollisuudet ja niiden hankintamallit

Katuvalaistustekniikka on vaihdettu kokonaan led-valaistukseksi alkuvuodesta 2025.

Toteutui.

Hyödynnetään Sarastian tai Hansel -hankintapalveluiden tekemät kilpailutukset mahdollisuuksien mukaan.

Toteutui.

##351-7100##

TOIMINTA-AJATUS

Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että taajama-asutusta ja muuta sellaista aluetta varten, jonka rakentamisen ja muun maankäytön yksityiskohtainen järjestäminen on tarpeellista, on kunnan toimesta, sitä mukaan kuin kehitys vaatii, laadittava asemakaava. Kunnan tulee myös ylläpitää ajantasakaavoja sekä ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Kunnan tulee huolehtia lain mukaisesti myös tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla. Ulkopuolista konsulttia tarvitaan mm. suunnittelutehtävissä ja erilaisten selvitysten laadinnassa (esim. luontoselvitykset, meluselvitykset, maisemaselvitykset ja tiesuunnitelmat).

Kaavoitukseen liittyvät toimet edellyttävät entistä parempaa luonnon, ympäristön, maiseman, kuntalaisten, eri viranomaisten ja ympäristövaikutusten huomioonottamista.

Osallistumme maakuntakaavatasoiseen suunnitteluun sekä MAL-seutuyhteistyöhön.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Kaavoituskatsaus laadittiin alkuvuodesta 2025 ja vietiin läpi toimielinkäsittelyissä.

Palosentien teknisluontoisen asemakaavamuutos hyväksyttiin ja kaava sai lainvoiman elokuussa 2025. Palosentien alkuosan katusuunnittelu käynnistettiin Toivakantien kehittämissuunnitelman yhteydessä.

Toivakan läntisen rantaosayleiskaavan osa-alue 2 ei edennyt hyväksymisvaiheeseen vuoden 2025 aikana. Jyväskylän kaupungin omistaman Mämminiemen alueen osalta esille nousseet asiat vaativat kyseisen alueen osalta uudelleen kaavatarkastelua, minkä vuoksi suoritettiin erilliskuuleminen Jyväskylän kaupungille. Loppuvuodesta 2025 suoritettiin vielä muutamia yksityisten maanomistajien erilliskuulemisia, johtuen osittain viranomaisneuvotteluissa käydyistä asioista. Tilinpäätöksen tekstejä kirjoitettaessa, kyseisen kaavan hyväksymiskäsittely toteutuu alkuvuonna 2026.

Toivakantien kehittämissuunnitelman laadinta käynnistettiin loppuvuodesta 2025 yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen Keski-Suomen elinvoimakeskus) kanssa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu tapahtuu vuorovaikutteisesti osallisia kuulien.	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus edellyttää nykyisin laaja-alaista osaamista ja asiantuntijuutta, kaavoituksen osallisten, asukkaiden ja maanomistajien ja eri viranomaisten kuulemisista.	Toivakan läntisen rantaosayleiskaavan, osa-alue 2, hyväksyminen ja kaavan voimaantulo 2025. Palosentien asemakaavamuutos hyväksymiskäsittelyssä vuoden 2025 alkupuolella	Ei toteutunut. Toteutui. Laatiminen käynnistyi.

2 (2)

	Kaavoitus ja maankäyttöä koskeissa suunnitelmissä nämä usein ristiriitaisetkin tavoitteet pyritään yhteensovittamaan keskenään aina tapauskohtaisesti.	Toivakan kylänraitin (Toivakantien) kehittämissuunnitelman laatiminen.	
Toimimme aktiivisesti yhteistyössä maakunnan suunnittelun ja maakuntakaavoituksen kanssa.	Osallistumme maakuntatasoiseen maankäytön suunnitteluun sekä MAL-verkoston mukaiseen kehittämistyöhön aina kun siihen on mahdollisuuksia.	Toimimme toivakkalaisten edunvalvojana ja puolesta-puhujana maakunnan strategisessa suunnittelussa sekä yhteensovitamme omaa kuntaympäristömme kehittämistyötä maakunnalliseen suunnitteluun.	Toteutui.
Uuden ajan maalaisidylli			
Pidämme huolen siitä, että Toivakka on viihtyisä, vireä ja turvallinen yhteisö, jossa on hyvä asua ja harrastaa.	Seututien (Toivakantien) liikenneturvallisuuskohteiden parantamisesta laaditaan suunnitelma	Liikenneturvallisuuden kehittämistä laaditaan suunnitelma osana MAL-seutuyhteistyön hankekehystä	Laatiminen käynnistyi yhdessä Toivakantien kehittämissuunnitelman yhteydessä-
Leppäveden Isonkylän rannan venesatama-alueetta kehitetään edelleen.	Sataman kehittämissuunnitelman ja rakentamissuunnitelmien laatiminen	Yleissuunnitelma alueen kehittämiseksi on laadittu. Alueen toteuttaminen investiohjelman mukaan tulevina vuosina.	Ei toteutunut.
Edistämme Toivakan saavutettavuutta ja joukkoliikenneyhteyksiä.	MAL -yhteistyön vahvistaminen ja hyödyntäminen	Joukkoliikenneyhteydet toimivat ja taso säilyy eikä heikene	Toteutui.
Toivakka tuntuu ja tunnetaan			
Viestimme aktiivisesti jo suunnitteluvaiheessa olevista eri suunnitteluhankkeistamme.	Ennakkomarkkinoinnit ja muu yleinen viestintä toimii kiinnostuksen herättäjänä. Kaavoituskatsaus laaditaan vuosittain ja tästä viestitään aktiivisesti.	Maankäytön suunnittelu ja suunnitelmallinen kaavoitus pitää yllä kunnan kehittämistä virettä ja voi poikia aina uusia oivalluksia ja kehittämissideoita. Kaavoitusta ohjelmoidaan kaavoituskatsauksessa vuosittain tarkemmin.	Toteutui.

##351-7110##

TOIMINTA-AJATUS

Kuntaympäristölautakunnan alaisena jaostona toimii lupa- ja ympäristöjaosto.

Lupa- ja ympäristöjaosto toimii kunnan rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Kustannuspaikat jakaantuvat hallinnon ja toimielimen toiminnan lisäksi rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun.

Lupa- ja viranomaispalvelut järjestettiin kuntayhteistyömuotoisesti edelleen. Rakennusvalvonnan rakennustarkastajan yhteistyösopimusta jatkettiin Joutsan kunnan kanssa. Joutsan kunta järjestää palvelun ja Toivakan kunta ostaa sopimukseen perustuen viranhoidon Toivakkaan.

Ympäristönsuojelun eli ympäristötarkastajan viranhoidon yhteistyösopimus Luhangan kunnan kanssa päättyi 31.12.2024.

Toivakan kunta muutti rakennus- ja ympäristötarkastajan virkanimikkeen ympäristötarkastajan viraksi ja rekrytoi tähän tehtävään uuden viranhaltijan. Toivakan kunta ja Joutsan kunta laativat ympäristötarkastajan viranhoidosta yhteistyösopimuksen, jonka mukaan Toivakka toimii palvelun järjestävänä tahona ja Joutsan kunta ostaa palvelun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Sopimus tuli voimaan 1.4.2025 alkaen.

##351-7120##

2 (6)

1.1.1.1. Rakennusvalvonta

TOIMINTA-AJATUS

Rakentamislaki 100 § rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät: kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa kaavoituksen noudattamista sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä alueidenkäyttölaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään rakentamistoiminnasta. Lisäksi kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa tässä laissa tarkoitettua rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvontaviranomaisen on huolehdittava rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvottava rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Rakennustarkastajan viranhoito ostettiin Joutsan kunnalta, käytännössä tämä tarkoitti kuutta (6) työpäivää kuukaudessa. Rakentamisen luvat ratkaistiin noudattaen kaavoja, rakennusjärjestystä sekä rakentamislakia, mutta osittain siirtymäaikana oli tarve tulkita aiemman maankäyttö- ja rakentamislain säädöksiä. Rakentamislain voimaantulo nosti lupakynnystä, mikä näkyi suoraan haettavien lupien merkittävänä laskuna. Lupamaksutuotot jäivät reilusti alle arvioidun. Alle 30 neliön rakentamiseen ei tarvinnut enää rakennusvalvontaviranomaisen lupaa, mikäli lainsäädännön edellyttämät kriteerit täyttyivät ja rakentamisessa huomiottiin esimerkiksi kaavamääräyksen ja rakennusoikeuden riittävyys. Erilaisia lupatyyppejä on lainsäädännön muutoksen myötä aiempaa vähemmän.

Lupatyyppi/vuosi	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Rakentamislupa						20	1)
Rakennuslupa	43	44	41	24	27	3	2)
Jatkolupa						2	
Toimenpidelupa	19	21	22	10	14	X	2)
Ilmoitus	32	28	16	7	5	X	2)
Maisematyölupa	3	7	1	3	2	3	
Purkamislupa	4	3	3	4	4	10	
Sijoituslupa	2	1		1			
Poikkeamispäätös	2	5	3	5	3	1	
Suunnittelutarveratkaisu					1	X	2)
Määräaikainen lupa	1						
Yhteensä	106	109	86	54	56	39	
Rakennusvalvonnan lupamäärät 2020-2025							1) uusi lupatyyppi 2) vanha lupatyyppi

Jyväskylän kaupungin hallinnoima Trimble LocusClous järjestelmä siirrettiin vuonna 2025 kaupungin palvelimilta Trimblen SaaS-ympäristöön. Sähköinen asiointipalvelu uudistui lainsäädännön muutosten vuoksi ja järjestelmän räätälöinti Toivakan kunnan tarpeisiin toteutettiin yhdessä Jyväskylän paikkatietoasiantuntijan kanssa.

3 (6)

Rakennusjärjestyksen päivitystyössä edettiin vuonna 2025 ehdotusvaiheeseen ja saatujen lausuntojen perusteella rakennusjärjestykseen tehtiin tarvittavia selvennyksiä. Rakennusvalvonnan maksutaksan päivitys ei toteutunut vuonna 2025.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Kehitämme kunnan palveluita tekemällä tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa lainsäädännön muutokset huomioiden	Rakentamislain ja alueidenkäyttölain voimaantulo 1.1.2025 alkaen ja lainsäädännön uudistusten huomiointi palveluissa. Vuoden 2025 aikana rakennusjärjestyksen päivitys valmiiksi, hyväksyminen kunnanvaltuustossa ja voimaantulon myötä käyttöönotto. Osallistetaan asukkaat, yhdistykset, yrittäjät, as oy:t. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) käyttöönotto vaiheittain heti, kun siihen on valmiudet. Uuden valtuustokauden alkaessa perehdytys mahdollisille uusille luottamushenkilöille.	Oikein kohdistetut ja riittävät resurssit ja osaaminen (koulutus), jotta uudistetut lupaprosessit toimivat nopeasti ja sujuvasti järjestelmien muutoksista huolimatta. Uusi rakennusjärjestys voimaan 1.6.2025 alkaen Vuorovaikutus ja osallisuus huomioitu valmistelussa, mahdollinen kuntalaistilaisuus, tiedon välitys eri viestintäkanavia käyttäen Jyväskylän hallinnoimassa LocusCloudissa ja digitalisatiossa seutukäyttäjänä Jyväskylävetoisesti. Järjestetään mahdollisuudet koulutuksiin	Lupakynnyksen muutos selkeästi vähensi hakemusten määrää, jolloin resurssit olivat riittävät. Rakennusjärjestys ehdotusvaiheeseen vuoden 2025 aikana. Rakennusjärjestyksen valmisteluun järjestettiin työpajatilaisuus, mikä ei toteutunut osallistujien puuttumisen vuoksi. Palvelun kehittäminen Jyväskylä-vetoisesti, yhteistyö toimi tiiviisti. SaaS -ympäristöön siirtymisen toteutettiin vuonna 2025.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>			
Pidämme huolen siitä, että Toivakka on viihtyisä, vireä ja turvallinen yhteisö, jossa on hyvä asua ja harrastaa.	Rakentamisen ympäristövaikutukset. Rakennusten hiileneutraalisuutta koskevat vaatimukset tiedostettu	Riittävät resurssit ja koulutus turvattu ja huomioitu, jotta on valmiudet tietojärjestelmien käyttöönottoon. Viestintään panostaminen	Siirtymäajan vuoksi järjestelmämuutokset eivät olleet merkittäviä talousarviovuonna 2025. Lainsäädännön muutosten vaikutuksista viestittiin monikanavaisesti.
	Toimiva, terveellinen ja turvallinen elinympäristö kaikille kuntalaisille.	Lainsäädännön tuomat velvoitteet täytetään asetuissa määräajoissa. Oikea-aikainen tiedottaminen toteutuu.	Siirtymäajan vuoksi muutokset toimintatapoihin eivät olleet merkittäviä talousarviovuonna 2025.
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>			
Vahvistamme sisäistä ja ulkoista viestintäämme nostamalla rohkeasti esiin onnistumisiamme ja vahvuuksiamme	Rakennusvalvontauudistuksessa tulee olla mukana ja viestiä siitä kuntalaisille ja muille sidosryhmille.	Henkilöstön riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulokset asiakkaille, koulutuksen tärkeys.	Esimerkiksi Kuntaliiton järjestämiin webinaareihin ja tukiklinikoihin osallistuttiin säännöllisesti.

1.1.1.2. Ympäristönsuojelu

TOIMINTA-AJATUS

Kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä sekä ilmoitusmenettelyistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa ympäristönsuojelulain mukaisessa päätöksenteossa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on lisäksi säädetty jätelaissa, vesihuolto-laissa, vesilaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Nämä tehtävät ovat pääsääntöisesti lupa- ja valvontaviranomaistehtäviä.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Ympäristönsuojelua vahvistettiin 1.4.2025 alkaen, kun uusi ympäristötarkastaja aloitti. Työpä-noksesta myydään noin 60 prosenttia Joutsan kunnalle. Ympäristönsuojelun maa-ainesten oton sekä ympäristölupien valvontakatselmukset ajoittuivat vuoden loppupuoliskolle ja katselmukset toteutuivat suunnitellusti. Toimintatuotot toteutuivat yli arvioidun ja tähän vaikutti esimerkiksi yksi uusi myönnetty yhteiskäsittelylupa.

Vieraslajien torjunnassa hyödynnettiin Crowdsorsa -sovellusta ja käyttökokemukset ensimmäi-sen torjuntakesän myötä olivat myönteiset.

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma päivitettiin vuosille 2026–2029.

Toivakan kunta liittyi loppuvuodesta julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026-2035.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Ympäristövaikutuksia sisältä-vissä hankkeissa kuullaan vaikutusalueen asukkaita tai muita osallisia.	Suunnitelmat pidetään ylei-sesti nähtävillä osallisten kuulemiseksi.	Mielipiteet huomioidaan lu-paharkinnassa ennen pää-töksentekoa.	Toteutui, mielipiteet huomi-oiitiin kattavasti ja annettiin mahdollisuus mielipiteiden ilmaisemiseen.

5 (6)

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>			
Pidämme huolen siitä, että Toivakka on viihtyisä, vireä ja turvallinen yhteisö, jossa on hyvä asua ja harrastaa.	Toivakkalainen maaseutu, maatalous ja metsät turvaavat kuntalaisten hyvinvointia. Jätteen synnyn vähentäminen ensisijaisesti ja kierrättäminen toissijaisesti.	Luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ja turvaaminen kannustamalla ja viestinnän keinoin. Elinvoimaisen maaseudun tukeminen tiedolla ja neuvonnalla. Olemassa olevia vahvuuksia tulee vahvistaa entisestään, vapaaehtoisiin kannustetaan.	Vieraslajien torjuntaa toteutettiin kunnan mailla Crowdsorsa-sovellusta hyödyntäen. Tästä myös viestittiin kattavasti kunnan sosiaalisessa mediassa.
	Ympäristön- ja luonnonsuojelun edistäminen, Valistaminen ja kasvatus	Valvontaohjelman mukaisen katselmusten toteutumisen suunnitellusti. Yhteistyön lisääminen sidosryhmien kanssa.	Toteutui. Ympäristötarkastaja liittyi KYKY-ryhmään, minkä lisäksi aiempaa yhteistyötä jatkettiin myös muiden sidosryhmien kanssa.
	Toimiva, terveellinen ja turvallinen elinympäristö kaikille kuntalaisille.	Lainsäädännön tuomat velvoitteet täytetään asetuissa määräajoissa. Oikea-aikainen tiedottaminen toteutuu.	Toteutui.
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>			
Verkostoidutaan seudun muiden kuntien eri viranhaltijoiden kanssa	Osallistumme seudullisiin yhteistyötapaamisiin aktiivisesti	Asiantuntemuksen kasvattaminen verkostoitumalla ja yhteistyötä tekemällä.	Toteutui.

1.1.1.3. Lupa- ja ympäristöjaosto

TOIMINTA-AJATUS

Lupa- ja ympäristöjaosto toimii kunnan rakennusvalvontaviranomaisena, ympäristönsuojeluviranomaisena, kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaisena valvontaviranomaisena ja maa-aineslaissa tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Lupa- ja ympäristöjaosto kokoontui tarvittaessa, vuoden 2025 aikana neljä kertaa. Rakennustarkastajan vuonna 2024 myöntämästä maisematyöluvasta valitettiin hallinto-oikeuteen ja jaosto antoi asiassa lausunnon kevätkaudella 2025.

Jaoston käsittelyssä on ollut pitkäkestoisesti roskaantumisasiä, mikä ei tullut päätökseen talousarviovuonna 2025. Poikkeamispäätöksiä jaosto antoi kahteen hakemukseen. Yhteiskäsittelyluoppäätös myönnettiin yhdelle kohteelle.

Rakennusjärjestyksen laadinta eteni jaoston käsittelyissä loppusuoralle vuoden 2025 aikana. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vuosille 2026-2029 käsiteltiin loppuvuodesta 2025.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>			
Pidämme huolen siitä, että Toivakka on viihtyisä, vireä ja turvallinen yhteisö, jossa on hyvä asua ja harrastaa.	Päätösten ja kokouksen valmistelut riittävän ajoissa ja perusteellisesti, oikea-aikainen ja kattava tiedottaminen	Toiminta hallintosäännön mukaisesti	Toteutui.
	Tiedostetaan, mitä rakentamislaki edellyttää tehtäväksi ennen lain voimaantuloa	Riittävä koulutus luottamushenkilöille, mikä vaatii myös sitoutumista ja perehtymistä.	Erillisiä koulutuksia ei toteutunut.

TOIMINTA-AJATUS

Liikenneväylien ja yleisten alueiden palvelut (yhdyskuntatekniikka) käsittävät kunnan vastuulle kuuluvien asemakaavateiden ja muiden yleisten alueiden suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon järjestämisen. Katuvalaistus on niin ikään osa tätä palvelualueita.

Palveluun sisältyy myös lakkautetun Kuivakolun kaatopaikan jälkihoidosta huolehtiminen. Velvoitetarkkailua tekee KVVY Tutkimus Oy. Velvoitetarkkailun toteuttaminen on huomioitu euro määräisissä luvuissa.

Palvelut järjestetään oman organisaation ja yksityisten palveluntuottajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä. Kaavateiden hoitotyöt toteuttaa kunnan kilpailuttama yksityinen urakoitsija puitesopimuskausittain.

Kaavateitä, kunnan omistamia liikenneväyliä, puistoja, yleisiä ulkoilualueita ja ulkoliikuntapaikkoja rakennetaan ja ylläpidetään hyväksytyjen tasovaatimusten pohjalta. Kaavateiden perusrannuksia ja päällystämisiä toteutetaan aluekokonaisuuksina. Tievalaistuslinjoja ylläpidetään kirkonkylän alueella ja haja-asutusalueilla. Valaistuksen ohjauksessa hyödynnetään automaatio- ja anturitekniikkaa ja järjestelmää voidaan hallita myös etänä.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Viisarimäentien valaistushanke yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen Keski-Suomen elinvoimakeskus) kanssa valmistui.

Kaavateiden päällystystöitä toteutettiin loppusyksystä Silanterintiellä sekä Versotiellä ja Uuden sillantiellä. Investointiohjelmaan oli varattu 100 000 euron määräraha kaavateiden kunnostamiseen.

Kaavateiden aurauksen osalta jatkettiin yksityisen elinkeinonharjoittajan kanssa puitesopimukseen kuuluvaa yhden vuoden lisävuoden optiota talvikauden 2025–2026 yli.

Alueelliseen, vuosittain kokoontuvaan liikenneturvallisuustyöryhmään kuuluu Toivakan kunnan lisäksi Joutsan ja Luhangan kuntien edustus. Poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuusryhmässä suunnitellaan liikenneturvallisuustyötä yhdessä kunnan eri hallinnonalojen sekä sidosryhmien ja viranomaisten kesken. Ryhmässä muun muassa keskustellaan liikenneympäristöön, valvontaan, liikennekasvatukseen ja viestintään liittyvistä toimenpiteistä, jaetaan ajankohtaista tietoa, huolehditaan liikenneturvallisuustyön jatkuvuudesta ja kehitetään liikenneturvallisuutta kunnan ja hyvinvointialueen eri toimialoilla

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta	Asiakas- ja palautekyselyjen laatiminen kaavateiden palvelutasosta.	Säännöllisesti käytössä oleva asiakastytyväisyyskysely kaavateiden talvikunnossapidosta aloitetaan Tavoite: Uusitaan aina vuosittain.	Ei toteutunut.

2 (2)

Uuden ajan maalaisidylli

Pidämme huolen siitä, että Toivakka on viihtyisä, vireä ja turvallinen yhteisö, jossa on hyvä asua ja harrastaa.	Infrahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen etenemisen aikataulussa.	Katujen saneeraustöiden yhteensovittaminen vesihuoltotöiden kanssa tarkoituksenmukaisimmalla ja taloudellisimmalla mahdollisella tavalla.	Ei toteutuneita kohteita.
	Liikenneturvallisuuden parantamisen suunnittelu.	Liikenneturvallisuustyöryhmän tapaamisiin osallistuminen ja turvallisuustoimenpiteiden sekä hankkeiden edistäminen myös ELY:n suuntaan	Toteutui.
Otamme käyttöön energiaa säästävää tekniikkaa ulkovaistuksen ohjauksessa ja itse valaisimissa.	Ulkovalaistuksen kokonaisenergiankulutuksen vähentäminen	Katu- ja ulkovaistuksessa siirrytään kokonaan led-valaistukseen Hankinta tapahtuu inventointiohjelman mukaisesti.	Toteutui.
		Viisarimäentien valaistushanke valmistuu alkuvuodesta	Toteutui.

##351-7200##

##351-7400##

TOIMINTA-AJATUS

Jätehuolto järjestetään Jyväskylän seudulla yhteisesti Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa.

Jätehuollon käytännön palvelutehtävistä vastaa kuntien omistama jäteyhtiö Mustankorkea Oy. Yhtiö vastaa jätehuollon käytännön järjestämisestä eli se tarjoaa kuntalaisille jätehuoltopalvelut huolehtimalla jätteiden keräyksestä, kuljetuksesta, vastaanotosta, käsittelystä ja hyödyntämisestä sekä jäteneuvonnasta.

Jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät ovat Jyväskylän seudun jätelautakunnan vastuulla. Lautakunta päättää muun muassa jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta sekä seuraa kiinteistöjen jätehuoltovelvoitteiden asianmukaisuutta. Jätelautakunta on Jyväskylän kaupungin sekä Laukaan, Muuramen ja Toivakan kuntien yhteinen toimielin.

Jätehuollon valvontatehtävistä vastaavat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja Keski-Suomen ELY-keskus.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Jyväskylän seudun jätelautakunta teki vuonna 2025 selvitystyötä kiinteistöjen jätevesien käsittelystä. Kompostointitarkastuksia suoritettiin kesällä niille kiinteistöille, joista ei ollut tietoja kompostoinnista tai biojätteiden käsittelystä.

Puutarhajätteiden vastaanotto Mustankorkean toimesta oli toukokuussa Ajakantien varressa.

Mustankorkean kierrätysauto vastaanotti Toivakassa syyskuussa vaarallista jätettä ja sähkölaitteita. Kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa tiedotettiin näistä ajankohdista.

Toivakan kunnan alueella on kuusi (6) kappaletta Mustankorkean ylläpitämiä hyötykeräyspisteitä, joissa kerätään esimerkiksi lasia, metallia ja paperia sekä kartonkia.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Kehitämme kunnan palveluita tekemällä tiivistä yhteistyötä jätehuoltoviranomaisen kanssa	Kunnan eri toimipisteissä ja kiinteistöillä jäte lajitellaan ja kierrätetään esimerkillisesti.	Jätteen synnyn vähentäminen ja kierrätysasteen nostaminen. Taloudellinen vaikutus.	Toteutui.

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
Uuden ajan maalaisidylli			
Pidämme huolen siitä, että Toivakka on viihtyisä, vireä ja turvallinen yhteisö, jossa on hyvä asua ja harrastaa.	Asukaslähtöiset jätehuolto- palvelut.	Kuntalaisten tarpeita vastaa- vat ja riittävät jätehuolto- palvelut Puutarhajätteen keräys to- teutetaan keväisin ja syksyi- sin	Toteutui. Toteutui toukokuussa.
	Ympäristönsuojelu varmistaa jätehuoltomääräysten nou- dattamista	Vaarallisen jätteen kiertävä keräys. Terveelliset ja toimivat jät- teiden keräys- ja kierrätys- ratkaisut kiinteistöillä ja hyö- tykeräyspisteissä. Asianmukainen kompos- tointi niissä talouksissa, joissa ei ole biojätteen erillis- keräystä.	Toteutui syyskuussa. Yhteistyössä jätelautakun- nan ja kunnan kanssa val- vonta Kompostitarkastuksia toteu- tui jätelautakunnan toi- mesta.
Toivakka tuntuu ja tunnetaan			
Vahvistamme sisäistä ja ul- koista viestintäämme nosta- malla rohkeasti esiin onnis- tumisiämme ja vahvuuksi- amme.	Tukeudumme seudun jäte- huoltoviranomaisen aktiivi- seen viestintään	Jätehuoltoviranomaisen viestintää ohjataan myös kunnan omille kotisivuille ja sosiaaliseen mediaan.	Toteutui.

##351-7300##

TOIMINTA-AJATUS

Tilapalveluiden toiminta käsittää kunnan suoraan omistamien asuinrakennusten, osakehuoneistojen, liike- ja teollisuusrakennusten, sivistys- ja hyvinvointipalveluiden sekä hallintopalveluiden käytössä olevien rakennusten suunnittelun, rakentamisen ja näiden elinkaaren aikaisen ylläpidon tehtävät.

Tilapalvelut tuottavat tukipalveluja ruokahuollon, siivouspalveluiden ja kiinteistönhoidon osalta kunnan omaan palvelutuotantoon.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Toivakan kiinteistöohjelma 2035 kävi läpi toimielinkäsittelyt toukokuussa 2025. Asiakirja tukee tulevaa päätöksentekoa ja sen on tarkoitus olla työkalu, joka helpottaa tulevaa päätöksentekoa kunnan kiinteistöomaisuuden suhteen.

Toivakan kuntosalin laajennuksesta tai siirrosta tehtiin valtuustoaloite vuonna 2023 ja aloitetta valmisteltiin kiinteistöohjelman rinnalla. Uuden kuntosalin hankesuunnittelu käynnistyi talousarviovuonna 2024 ja suunnitteluhanke saatiin päätökseen vuonna 2025. Uuden kuntosalin sijaan jatketaan nykyisen kuntosalin laajentamisen suunnittelua ja toteuttamista koulukeskuksen auditoriota lisätilana hyödyntäen.

Puukoulun kunnostushankeselvitys toteutettiin vuoden 2024 loppupuolella, mutta selvityksen toimielinkäsittelyt olivat alkuvuodesta 2025. Talousarvioon vuodelle 2025 ei varattu kunnostusmäärärahoja. Kiinteistöohjelmassa on tehty kirjauksia puukoulusta.

Rakennusautomaatiojärjestelmiä uudistettiin koulukeskuksessa sekä paloasemarakennuksessa. Koulukeskuksen A-rakennuksessa toteutettiin pintasaneeraustöitä. Paloaseman talotekniikkaa jouduttiin muuttamaan, koska vanha kunnanvirasto-osuus purettiin kyseisestä rakennuskokonaisuudesta vuonna 2025.

Keski-Suomen hyvinvointialue jatkoi tilojen vuokraamista (terveysasema, paloasema, päivätoimintakeskus, kirjaston kotihoidon toimistotilat sekä yksittäisiä tiloja Toivakkatalosta sekä koulukeskuksesta) vuoden 2025 ajan.

Kunnassa toimivaa sisäilmatyöryhmän toimintaa jatketaan entiseen tapaan. Sisäilmatyöryhmätyöskentely on vakiinnuttanut asemansa Suomessa julkisten rakennusten sisäilmasta johtuvien tai epäiltyjen haittojen tai koettujen oireiden ja oire-epäilyjen käsittelyssä ja tapauskohtaisten ratkaisujen hakemisessa aina kulloiseenkin tilanteeseen. Sisäilmatyöryhmätyöskentelyllä tavoitellaan monitahoisten ongelmien nopeaa ja laaja-alaiseen asiantuntijuuteen perustuvaa käsittelyä.

TUKIPALVELUT

Tilapalveluiden tukipalveluita ovat:

- ruokapalvelut
 - siivouspalvelut ja
 - kiinteistönhoito
-

Tukipalvelut tuotetaan pääosin omalla henkilöstöllä. Lisäksi työssä tarvitaan usein asiantuntijapalveluiden ostoa esimerkiksi taloteknisten järjestelmien ylläpidon osalta.

Ruokapalveluina tuotetaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan palveluille (koulut ja päiväkodit) kaikki päivittäiset ateriat. Kouluilla kaikki lapset ja nuoret saavat aterian lisäksi maksuttoman välipalan ja lisäksi välipalaa voi täydentää ostettavalla välipalalla. Ruokapalvelujen suurin sisäinen asiakas on perusopetus. Ruokapalvelut toteutetaan pääsääntöisesti yhden valmistuskeittiön ja kolmen jakelukeittiön mallilla, mikä takaa jatkuvan toimintavalmiuden. Koulukeskuksen valmistuskeittiö huolehtii kirkonkylän koulukeskuksen sekä päiväkotien ja Kankaisten koulu/päiväkodin aterioiden valmistuksesta. Koulujen ollessa suljettuna päivähoidon ruokatuotanto siirretään päiväkotitouhuvakan keittiöön. Ruokapalvelut tuottavat lakisääteisen ruokapalvelun lisäksi myös maksullista välipalan myyntiä kirkonkylän koulukeskuksessa. Palvelu on ollut erittäin suosittua. Elintarvikehankinnoissa hyödynnetään yhteishankintasopimuksia. Uusi kilpailutettu sopimuskausi alkaa.

Siivouspalveluiden tehtävänä on huolehtia koulu- ja julkisten tilojen siisteydestä ja turvallisuudesta sekä pintojen kestävydestä. Viime aikoina tärkeimpänä tehtävänä on huolehtia tilojen hygieniasta ja sitä kautta turvata terveelliset tilat niiden käyttäjille. Siivoustyö toteutetaan tilojen käyttäjien tarpeet ja toiveet huomioiden. Siivouspalvelua tuotetaan vain kunnan oman palvelutuotannon tarpeisiin. Keski-Suomen hyvinvointialueelle siirtyvien tilojen osalta siivouspalvelut ovat ulkoistettuja.

Kiinteistönhoidon tehtävänä on ylläpitää, korjata ja huoltaa kunnan omistamia rakennuksia. Palveluihin kuuluvat muun muassa piha-alueiden, liikunta- ja ulkoalueiden hoito, sisätilojen kunnosta huolehtiminen ja taloteknisten järjestelmien seuranta/ylläpito soveltuvilta osin. Kiinteistöhoito tekee eri toimipisteissä käyttäjien irtaimistoon liittyviä muuttoja ja muita avustavia töitä, jotka eivät varsinaisesti sisältyisikään itse rakennuksen ylläpitoon. Kunnan kiinteistöjen ja kunnallisteknisten rakennusten/pumppaamoiden piha- ja tiealueiden auraus hoidetaan kiinteistönhoidon toimesta. Kiinteistö- ja vesihuollon yhteistä 24/7 vikapäivystystä (varallaolo) jatketaan edelleen siten, että työntekijän varallaolovuoro tulisi noin 5 viikon välein viikko kerrallaan.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Rakennamme hyvinvointia arjessa panostamalla kaikenikäisiin toivakkalaisiin sekä kunnan henkilöstöön.	Uudis- ja korjausrakentamisen suunnittelu investointisuunnitelmien mukaisesti, kiinteistönpidon kehittäminen ja korjausinvestointien elinkaarisuunnittelu PTS-suunnitelmin	Kiinteistönpidossa kehitetään edelleen sähköistä huoltokirjaympäristöä sekä laaditaan PTS-suunnitelmat tärkeimmille rakennuksillemme.	Kiinteistöohjelma 2035 hyödyntäminen sähköisen huoltokirjan yhteydessä.

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
Uuden ajan maalaisidylli			
Tarjoamme kunnan tiloja toivakkalaisille järjestöille ja yhdistyksille käyttöön mahdollisuuksiemme mukaan. Kohtelemme eri yhteisöjä ja järjestöjä yhdenvertaisin periaattein tilojen osalta.	Kiinteistöohjelmassa selvitetään myös eri järjestöjen ja yhteisöjen tilatarpeita ja eri toimintamalleja sekä tilojen yhteiskäyttöä pyritään lisäämään.	Kiinteistöohjelman hyväksyminen ja sen toimeenpano alkuvuodesta 2025	Kiinteistöohjelma kävi läpi toimielinkäsittelyt vuonna 2025.
Toivakka tuntuu ja tunnetaan			
Uudistamme kiinteistöjohtamista ja otamme käyttöön uusia toimintatapoja ja tekniikkaa kiinteistönpidossa ja tilojen hallinnassa.	Kehitämme kiinteistöjemme huoltokirjatoimintoja edelleen	Uuden kuntosalisalin hankesuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2025	Toteutui.
		Rakennusten PTS-suunnitelmia tarkistetaan ja investointeja ohjelmoidaan tuleville vuosille kunnan investointikyvyn mukaisesti	Ei toteutunut.
		Käynnistetään koulukeskusten ja keittiön varavoiman käyttöönottoon tähtäävä sähkösuunnittelu	Ei toteutunut.

##351-7500##

SIIVOUS- JA RUOKAPALVELUT SEKÄ KIINTEISTÖNHOITO

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
Yhdessä yhteisöllisesti			
Rakennamme hyvinvointia arjessa panostamalla kaikien ikäisiin toivakkalaisiin sekä kunnan henkilöstöön.	Reagoimme nopeasti palvelutarpeeseen ja sen mahdollisiin muutoksiin	Henkilöstö on tavoitettavissa työpäivän aikana ja 0,5 h sisällä läsnä akuuteissa palvelutarpeissa.	Toteutui.
Lasten ja nuorten huomioon ottaminen heidän toimintoilleen varatuissa rakennuksissa		Terveelliset ja turvalliset tilat	Ei poikkeamia.

SIIVOUS- JA RUOKAPALVELUT SEKÄ KIINTEISTÖNHOITO**ELÄMISEN ELEMENTIT**

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>			
Voit luottaa siihen, että toimipisteissä on vastassa ”tutut” työntekijät.	Pidetään työnantajana työntekijöistä hyvää huolta	Työhönsä sitoutuvat ja työsään viihtyvät ammattitaitoiset työntekijät	Toteutui.
Toivakka tuntuu ja tunnetaan			
Toimintamme on helposti lähestyttävää	Kehitämme viestintäämme, myös sosiaalisessa mediassa	Vähintään kerran kuukaudessa uutinen tai päivitys, panostetaan hyvien asioiden julkaisuun ja työnkuvan tunnettavuuteen.	Ei toteutunut.
Sisäisen ja ulkoisen viestinnän vahvistaminen	Kiinteistöjen huoltokirjan huoltokutsujen laajentaminen keittiöön ja siivoukseen	Vuoden 2025 aikana otettu käyttöön	Toteutui.

##351-7600##

##351-7800##

TOIMINTA-AJATUS

Toivakan kunnalla on omistuksessaan metsä- ja taajamametsäkiinteistöjä noin 600 ha ja noin 23 ha peltoa. Kunnan omistamat pellot ovat vuokralla aina kerrallaan viideksi vuodeksi tehtävän sopimusjakson ajan. Kunnan metsätilojen isännöinnin yhteistyökumppanina toimii Stora Enso Oyj (sopimus on voimassa vuoteen 2025 asti), joka huolehtii metsänhoitotöiden sekä leimikoiden jaksottamisesta, suunnittelusta ja teettämisestä vuosittain.

Kunnan omistama Hautajärven soranottoalue on vuokrattu yksityiselle elinkeinonharjoittajalle voimassa olevan maa-ainesten ottoluvan keston ajaksi (14.7.2030 saakka).

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Metsäsuunnitelman mukaisista ensiharvennus- ja harvennushakkuista pyydettiin tarjoukset ja tammikuussa 2025 hyväksyttiin UPM Metsän ostotarjous, noin 50 000 euroa. Pääpaino tässä leimikossa oli ensiharvennuksissa ja kohteet sijaitsivat tiloilla: 850-406-2-47 Ketola, 850-404-7-134 Metsä-Palonen ja 850-405-1-317 Maja-aho.

Talousarvion mukaisesti tuloja puun sekä soran myynnistä toteutui noin 100 000 euron arvosta. Syksyllä aloitettiin valmistelut tulevan metsätilojen isännöinnin yhteistyökumppanin kilpailuttamiseksi. Yhteistyötä kilpailutuksen valmistelun osalta tehtiin Tapio-konsernin metsäasiantuntijoiden kanssa.

Omakotitontteja oli varattuina Nisulasta, mutta varaukset peruuntuivat myöhemmin. Kirkonkylän asemakaava-alueelta myytiin kaksi omakotitonttia.

Viisarimäen yritysalueen yhden tontin esirakentamissuunnitelma hyväksyttiin alkuvuodesta ja loppuvuodesta valittiin kilpailutuksella urakoitsija suorittamaan tasausurakkaa.

Peltojen vuokraus vuosille 2026-2030 kilpailutettiin loppuvuodesta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Metsäomaisuuden aktiivisella hoidolla varmistetaan omaisuuden tuotto nyt ja myös tulevaisuudessa.	Kunnan metsiä hoidetaan ajantasaiseen metsäsuunnitelmaan perustuen. Kunnan metsien isännöitsijän kanssa	Vuotuiset taimikoiden ja nuoren metsän hoitotyöt tehdään ajallaan.	Toteutui
Metsäomaisuutta hoidetaan kestäväällä tavalla siten, että vuotuiset hakkuut tai hoitotoimenpiteet ovat suunnitelmallisia ja hyvin valmisteltuja.	käydään vuoropuhelua met-siemme tilasta ja kestävästä hakkuumääristä sekä metsähoitotöistä vuosittain. Leimikoiden puunmyynti kilpailutetaan.	2025 vuodelle suunnitellaan leimikko, josta saadaan kes-tävästi noin 80 000 euron puunmyyntitulot.	Toteutui

2 (2)

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
Rakennamme hyvinvointia arjessa panostamalla kaikenikäisiin toivakkalaisiin sekä heidän virkistäytymismahdollisuuksiinsa kunnan taajamametsien ja retkeilyreittien alueilla.	Taajamametsien käsittelyssä huomioidaan asukkaiden mielipiteet ennen päätöksentekoa puistometsien hakuista.	Taajamametsien käsittely ja vuotuiset hoitotyöt esitetään taajamametsiä koskevassa suunnitelmassa, jota ylläpidetään jatkuvasti.	Toteutui
Metsäkiinteistöjen myynti tapahtuu avoimella tarjoustai kilpailuttamisenmenetellyllä.	Toimitaan talousarviossa tai muussa kunnan päätöstenasetettujen tavoitteiden mukaisesti metsäkiinteistöistä luovuttaessa.	Kunnan metsän myyntiin saadaan useita tarjouksia.	Metsäkiinteistöjä ei myyty talousarviovuonna 2025.
Tuemme aktiivisesti nykyisiä ja uusia yrittäjiä luomalla kannustavaa yritysilmapiiriä.	Metsienhoitotyöt teetetään kokonaan yksityisillä yrityksillä isännöitsijäkumppanimme kautta.	Kaavateiden vierustojen, tiealueella sijaitsevan, riskipuuston poisto hankitaan yksityisiltä yrityksiltä kokonaispalveluna.	Riskikohteita ei ollut.
Uuden ajan maalaisidylli			
Kiinnitämme huomiota lähiympäristömme metsiin ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksiin.	Emme vaaranna muilla toimenpiteillä metsiemme virkistyskäytön jatkuvuutta yleisen virkistyskäytön kannalta tärkeillä alueilla.	Pidämme keskeiset virkistysreitit hyvässä kunnossa.	Toteutui
Toivakka tuntuu ja tunnetaan			
Pyrimme siihen, että kunnan metsien hoitoon luotetaan, sillä on yleinen hyväksyttävyyys, toimimme avoimesti lainsäädännön ja alan yleisten standardien mukaisesti	Tiedotamme kuntalaisille kunnan metsien tilasta ja niiden kehitysnäkymistä	Uuden metsäsuunnitelman päivittämisen ja kunnan metsien isännöinnin puitesopimuksen kilpailuttaminen 1.1.2026 alkavalle sopimuskaudelle.	Valmistelu aloitettiin syksyllä 2025

##351-7700##

TOIMINTA-AJATUS

Puhdas juomavesi on elintärkeä osa kuntalaisten hyvinvointia. Raakavesilähteiden suojeluun sekä verkostojen ja laitosten kuntoon tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota, jotta vältetään epidemiat ja turvataan puhtaan veden hyvä laatu. Myös jätevesien puhdistustekniikoita tulee kehittää jatkuvasti.

Vesihuoltolaitoksen taloutta tervehdytetään vuotuisten hinnankorotusten sekä uusien liittymäasiakkaiden hankinnan myötä siten, että toiminta saadaan voitolliseksi.

TOIMINTAKATSAUS 1 – 12 / 2025

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa on huomioitu yksityiskohtaisemmin talousarviovuoden 2025 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Toivakan kunnanvaltuusto päätti 30.9.2019 § 56, että vesihuoltolaitoksen maksurakenne muodostetaan viisi vuotta kestävä talouden tasapainottamisohjelman aikana siten, että perusmaksujen ja käyttömaksujen suhde on Vesilaitosyhdistystyksen (VVY) suositusten mukaisesti 50-50 (%) vuoden 2025 alusta alkaen. Kokonaisuudessaan vesihuoltolaitoksen tulot eivät edelleenkään riitä kattamaan vesihuoltolain edellyttämällä tavalla toiminnan kuluja. Talouden tasapainottaminen ei siis ole onnistunut ennakoidulla tavalla, vaan toiminnan kulut ovat kasvaneet edellä koko viisi vuotisen ohjelman ajan.

Kuntaympäristölautakunta päätti nostaa vesihuollon maksuja 1.1.2025 alkaen, Vesi-Hox Oy:n laatiman vesihuoltolaitoksen taloustarkastelun ehdotuksen mukaisesti käyttömaksuja korottamalla. Kunnanhallitus käytti otto-oikeuttaan ja palautti asian uudelleen kuntaympäristölautakunnan käsittelyyn. Kuntaympäristölautakunnan uudelleen valmistellulla päätöksellä käyttömaksuja päätettiin korottaa 15 % 1.3.2025 alkaen.

Vesihuoltolaitoksen investointikohteita on tarkasteltu ja suunnittelu käynnistynyt vuoden 2025 loppupuolella ja toteutus vuoden 2026 puolella.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>			
Vesihuollon jatkuvuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen sekä omaisuudenhallinnan kehittäminen	Laaditaan selvitys vesihuoltoverkoston nykytilasta ja varaudumme mahdollisiin eri häiriötilanteisiin. Jatkamme verkostotiedon dokumentoinnin sekä omaisuudenhallinnan kehittämistyötä.	Vesihuollon varautumissuunnitelman sekä toiminnan ja henkilöstön jatkuva kehittäminen on tavoitteena. Osallistutaan yhteisiin harjoituksiin ja alueelliseen vesihuoltolaitosten väliseen varautumisen yhteistyöhön.	Kalkkikivien vaihto ja huolto tehty
	Laaditaan Mannisen vedenottamon kaivojen saneeraus suunnitelma	Suunnitelma ja kustannusarvio valmistuu 2025	

2 (2)

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vesihuoltolain 10§:n mukaan kiinteistö on liitettävä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella järjestettyyn vesihuoltoon, ellei tähän ole laissa määrättyä poikkeamis- edellytystä. Tavoitteenamme on lisätä liittyjien määrää suunnitelmallisesti toiminta-alueittain.	Selvitämme vesihuoltolaitokseen liittymättömät kiinteistöt toiminta-alue kerrallaan, käsittelemme mahdolliset liittymisestä tehdyt vapauttamishakemukset sekä varaudumme rakentamaan uusia liittymiä uusille asiakkaille	Uusia asiakkaita liitetään vesihuoltoverkostoon sitä mukaa kuin edellytyksiä liittymisestä vapauttamiselle ei lain mukaan ole. Liittymisvelvoite aikataulutetaan laitoksen liittymien rakentamiskataulujen kanssa.	Uusia liittymiä 2 kpl
Laadimme vesihuollolle pitkän tähtäimen investointiohjelman, joka perustuu verkoston tutkittuun kuntoon sekä mahdollisiin tai jo tiedossa oleviin riskeihin.	Toivakan VesiKymppi-ohjelma laaditaan verkoston saneeraustoimenpiteiden ohjelmoimiseksi.	VesiKymppi-ohjelma laaditaan rullaavaksi 10-vuoden ajanjaksoksi, jota päivitetään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä. Verkoston saneeraussuunnittelua ja hankkeiden kilpailutusta tehdään siten, että urakointi voidaan toteuttaa ”sulan maan aikana”	Toteutunut osittain. Malvi- harjuntien paineviemärin suunnittelu aloitettu

##351-7950##

TOIVAKKA

Elämisen elementit.

Vesihuoltolaitos

Vuosikertomus 2025

Yleistä

Toivakan kunnan vesihuoltolaitos on perustettu vuonna 1984. Vesihuoltolaitos on teknisen lautakunnan alaista toimintaa. Vesi- ja viemärlaitos pitää sisällään Maunosen, Mannisen, Heiskan vedenottamot, vesi- ja viemäriverkoston (putkistoa yhteensä tällä hetkellä noin 240 kilometriä ja jätevedenpuhdistamon. Lisäksi vesihuoltoverkostoon kuuluu 29 kpl linjapumppaamoita ja yksi paineenkorotusasema Ruuhimäessä.

Kehitysnäkymät

Seuraavan viiden vuoden aikana vesihuoltolaitos kehittää edelleen laitoksen toimintavarmuutta. Automaatiosaneeraus jätevedenpuhdistamoilla ja vedenottamoilla aloitettiin 2023 ja työ valmistui 2024.

Vesihuoltolaitos käynnisti ELY-keskuksen osittain rahoittaman hankkeen kyberturvallisuuden ja toimintavarmuuden parantamiseksi. Hanke alkoi vuonna 2024, mutta pääosa hankkeesta toteutetaan vuonna 2025. Kehittämissuunnitelmassa tarkastellaan myös naapurilaitosten rajapintoja Toivakan kunnan vesihuoltolaitokseen ja tarkistetaan nykyisten toiminta-alueiden rajauksia.

Yleisten sopimusehtojen, liittymisehtojen ja hinnoittelun tarkistaminen on myös mahdollista, koska laitos ei ole edelleenkään päässyt ylijäämaiseen tulokseen lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toivakan jätevedenpuhdistamon kuormitustaso on korkea ja ympärivuotiseen nitrifointiin tähtäävä ajotapa siksi vaativa. Puhdistusprosessi saatiin kuitenkin pysymään ympäristölupaehtojen mukaisena kokonaan vuonna 2025.

Laitoksen omaisuudenhallintaa kehitetään edelleen ja verkostotiedon laatua pyritään jatkuvasti parantamaan resurssien mukaan.

Vesihuoltolaitoksen investointien suunnittelua jatketaan VesiKymppi-ohjelmassa.

VesiKymppi-ohjelmalla tavoitellaan rullaavaa kymmenvuotissuunnitelmaa, jonka mukaan vesihuollon investoinnit jaksotetaan.

Hallinto ja henkilökunta

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Audiator Oy.

Vesihuoltolaitoksen vastuullinen viranhaltija oli kuntaympäristöjohtaja (osa-aikaisesti vesihuollossa). Laitoksella työskenteli vuonna 2025 kokoaikaisena kaksi vesihuoltolaitoksen hoitajaa.

Vesihuolto-/kiinteistöpäivystys toimi edelleen 7 vrk/24 h. Vesihuolto-/kiinteistöpäivystystä (varallaoloa) hoidettiin viiden työntekijän voimin.

Kirjanpitoa ja vesilaskutusta on hoidettu kunnan taloushallinnon toimesta.

Vedenkuluttajat

Vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkostoon liitettiin kaksi kiinteistöä vuonna 2025. Toiselle kiinteistölle tuli pelkkä vesiliittymä.

Vuonna 2025 vesihuoltoverkoston palveluiden piirissä oli 770 käyttöpaikkaa, joista kahdessa oli vain jätevesiliittymä ilman puhdasvesiliittymää ja 58 käyttöpaikassa puhdasvesiliittymä oli ilman jätevesiliittymää.

Käyttö-/perus ja liittymismaksut

Vuoden 2020 alusta vesihuoltolaitos siirtyi perusmaksujen osalta kuuteen maksuluokkaan. Perusmaksuja korotettiin vuonna 2024 noin 14%. Käyttömaksut pidettiin ennallaan, Käyttömaksut Toivakan vesihuoltolaitoksen alueella olivat 1.3.2025 alkaen.

	Veroton, alv 0 %	Verollinen, alv 24 %
Vesimaksu, €/m ³	1,76	2,21
Jätevesimaksu, €/m ³	3,37	4,23
Yhteensä, €/m ³	5,13	6,44

Käyttömaksut Joutsan Vesihuolto Oy:lle

	Veroton, alv 0 %	Verollinen, alv 24 %
Vesimaksu, €/m ³	2,00	2,51
Jätevesimaksu, €/m ³	3,59	4,51
Yhteensä, €/m ³	5,59	7,02

Maksuluokkien mukaiset perusmaksut

- 1) 1–2 asunnon pientalot, vapaa-ajan rakennukset ja liike-, toimisto-, koulu- ja muut vastaavat rakennukset, joiden vedenkulutus on alle 250 m³/vuosi. Paritaloissa perusmaksu puolitetaan kummallekin asunnolle.
- 2) a) 3–7 asunnon rakennukset
b) ne liike-, toimisto-, koulu- ja muut vastaavat rakennukset mukaan lukien maksuluokan 1 rakennukset, joiden vedenkulutus on vähintään 250 m³/vuosi ja enintään 750 m³/vuosi.
- 3) a) Yli 7 asunnon rakennukset
b) ne liike-, toimisto-, koulu- ja muut vastaavat rakennukset, joiden vedenkulutus on yli 750 m³/vuosi ja enintään 1500 m³/vuosi.
- 4) kiinteistöt, joiden vedenkulutus on yli 1500 m³/vuosi ja enintään 3600 m³/vuosi.
- 5) kiinteistöt, joiden vedenkulutus on yli 3600 m³/vuosi ja enintään 6000 m³/vuosi.
- 6) Kiinteistöt, joiden vedenkulutus on yli 6000 m³/vuosi

Perusmaksut vuonna 2025

Maksuluokkien mukaiset perusmaksut (€/vuosi), 1.3.2025 alkaen, alv-muutos 1.9.2024.

	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	Veroton	Verollinen alv 25,5 %	Veroton	Verollinen alv 25,5 %	Veroton	Verollinen alv 25,5 %
Maksuluokka 1	125,63	157,67	268,12	336,49	393,75	494,16
Maksuluokka 2	376,87	472,97	804,33	1009,43	1181,20	1482,41
Maksuluokka 3	753,77	945,98	1608,64	2018,84	2362,41	2964,82
Maksuluokka 4	1507,55	1891,98	3217,32	4037,74	4724,87	5929,71
Maksuluokka 5	3015,07	3783,91	6434,43	8075,21	9449,50	11859,12
Maksuluokka 6	6030,37	7568,11	12869,03	16150,63	18899,40	23718,75

Yleinen arvonlisäverokanta on noussut 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen.

Liittymismaksut Toivakan kunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella vuonna 2025

Toivakan kunnan vesihuoltolaitoksen yleiset toimitusehdot on hyväksytty kuntaympäristölautakunnan kokouksessa 16.4.2025 § 37. Vesihuoltomaksut määräytyvät kuntaympäristölautakunnan 21.11.2024 §:ssä hyväksytyyn vesihuoltolaitoksen hinnaston mukaisesti.

Enintään kahden asunnon pientalojen ja vapaa-ajan rakennuksen liittymismaksu on:

Kerrosala	Veroton	Verollinen, alv 25,5 %
1 - 150 m ²	4096,40	5140,98
151 – 250 m ²	5482,40	6880,41
251 – 350 m ²	8254,40	10359,27

Mikäli liittyjä ottaa vain toisen liittymän, vesi- tai viemäri liittymän liittymismaksu on 60 % yllä mainituista hinnoista.

Rivi- ja kerrostalojen sekä teollisuus-, tuotanto-, varasto- tai muiden vastaavien kiinteistöjen liittymismaksu määritellään tapauskohtaisesti.

Teollisuuden jätevesien käsittelystä laaditaan tapauskohtainen jäteveden laadun ja määrän huomioiva sopimus (teollisuusjätevesisopimus).

Mikäli teollisuuskiinteistön jätevesien käsittely koskee vain henkilöstön sosiaalitoimissa syntyviä jätevesiä, jotka rinnastuvat kotitalouden jätevesiin, erityistä teollisuusjätevesisopimusta ei tällöin edellytetä.

Vesilaitokset ja verkosto

Talousvesi

Maunosen vedenottamo on kunnan päävedenottamo. Maunoselta pumpataan vettä kirkonkylän alueelle, Huikon ja Ruuhimäen toiminta-alueille sekä Toivakan Kankaisten vesiosuuskunnalle. Vettä pumpattiin vuonna 2025 keskimäärin 216 m³ vuorokaudessa. Pumpppaamo ottaa vettä kahdesta siiviläkaivosta.

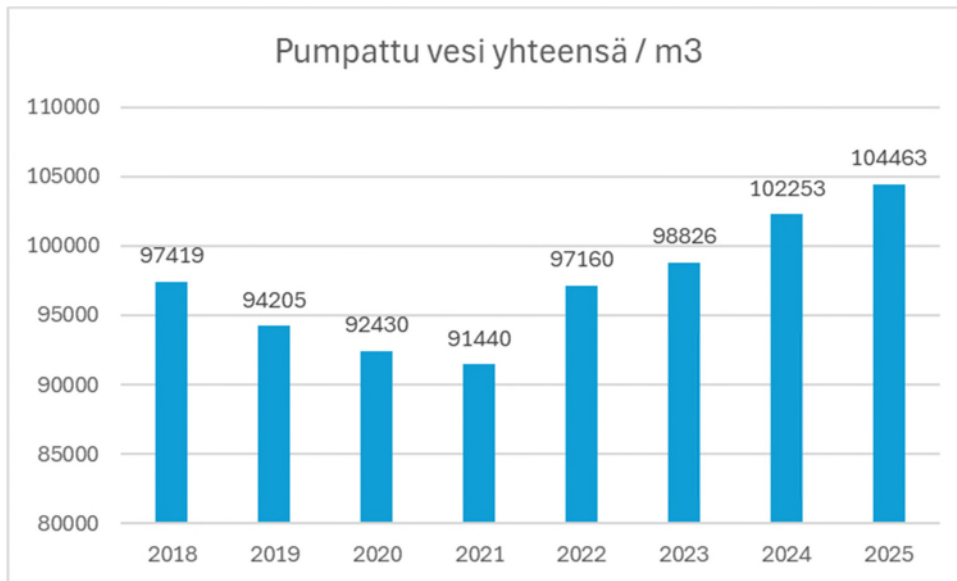
Mannisen vedenottamolta pumpataan vettä Kakaravaaran asemakaava-alueelle, Viisarimäen ja Satulakiven toiminta-alueille sekä Koskikaran vesiosuuskunnalle-Joutsan Rutalahteen. Mannisen vedenottamolta vettä pumpattiin vuonna 2025 keskimäärin 44 m³ vuorokaudessa.

Lisäksi Heiskan toiminta-alueella on oma vedenottamo, josta pumpattiin vettä Heiskan toiminta-alueelle ja Sahinjoentielle. Kahdesta kaivosta pumpattiin vettä vuonna 2025 keskimäärin 26 m³ vuorokaudessa.

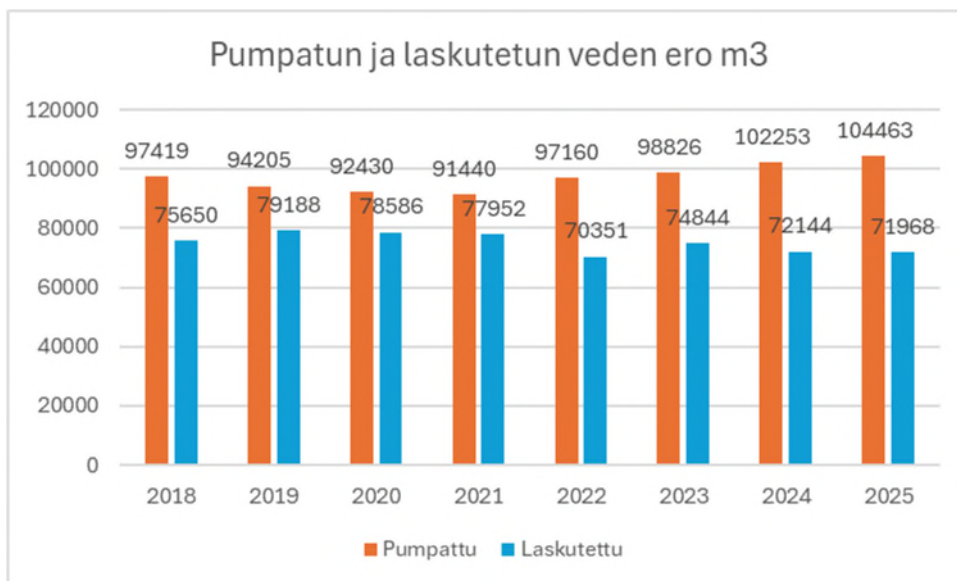
Heiskan vedenottamolla nousi omavalvontanäytteistä esiin kohonneita radon-pitoisuuksia, joiden johdosta vedenottamolle toteutettiin radonin poistamiseksi uusi suodatuslaitteisto vuonna 2024.

Kaiken kaikkiaan puhdasta käyttövettä pumpattiin vuonna 2025 yhteensä 104 463 m³.

Pumpatun ja laskutetun veden ero vuonna 2025 oli 32495 m³.

Valvontatutkimusohjelma

Toivakan kunnan vesilaitoksen valvontatutkimusohjelma on laadittu, riskinarviointi huomioiden, **Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 1352/2015** (muutos 683/2017) 8§ ja 2§ mukaisesti vähintään 10 m³ vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin talousvettä toimittavien laitoksen vedenjakelualueelle, jolle talousvettä toimittava laitos toimittaa vettä.

Valvontatutkimusohjelma sisältää Maunosen, Mannisen ja Heiskan vedenjakelualueet. Ohjelma on laadittu yhteistyössä Jyväskylän seudun terveydensuojeluviranomaisen ja vesilaitoksen kesken.

Talousveden laatu on täyttänyt asetuksen 1352/2015 mukaiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet eikä veden laadussa ole tapahtunut muutoksia vuosien aikana.

Nykyinen laitoksen valvontatutkimusohjelma on voimassa vuodelle 2027 asti. Valvontatutkimusohjelma on tarkistettava vähintään viiden vuoden välein ja muulloinkin, milloin se on olosuhteiden muuttumisen tai lainsäädäntömuutosten takia on pidettävä tarpeellisena. Näytteenottosuunnitelmaan voidaan tehdä muutoksia aiemminkin huomioiden tulevat lainsäädännön muutokset.

Vedenottamoiden raakavesitutkimuksissa vuonna 2024 vedenlaatu todettiin hyväksi. Vesinäytteitä otettiin myös suoraan talousvedestä kiinteistöiltä. Myös näiden näytteiden perusteella vesi oli laadultaan hyvää.

Otettujen vesinäytteiden tulokset ovat olleet nähtävillä Toivakan kunnan internet-sivuilla. Valvontaohjelman lisäksi Keski-Suomen ELY-keskus otti Maunosen vedenottamolta vesinäytteet raakavedestä (kaivo 2) keväällä ja syksyllä. Näissäkin tutkimuksissa vesi oli laadultaan hyvää.

Jäteveden puhdistaminen

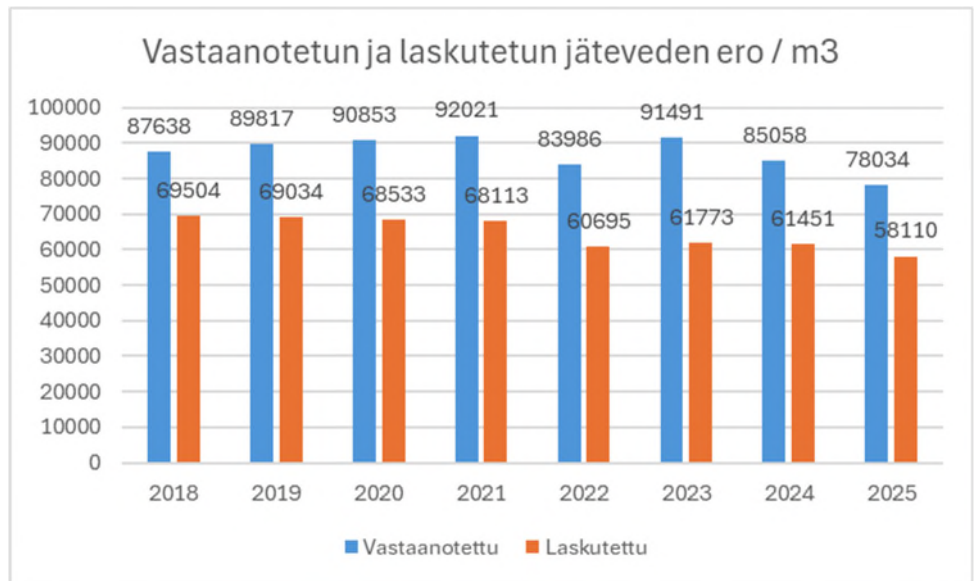
Toivakan jätevedenpuhdistamo on 2-linjainen biologis-kemiallinen aktiivilietelaitos. Toivakan jätevedenpuhdistamolla käsiteltiin Toivakan kunnan vesihuoltoalueen, vesiosuuskunnan (Toivakan Kankainen) ja Joutsan Vesihuolto Oy:n (Rutalahti) alueiden jätevedet.

Jätevedenpuhdistamo on rinnakkaissaostuslaitos käyttäen kemikaalina PIX 105, PAX-XL100 ja lipeää. Puhdistamossa toimii hiekkasuodatus jälkiselkeyttämönä.

Toivakan jätevedenpuhdistamolla käsiteltiin jätevesiä vuodessa yhteensä 78 034 m³.

Määrä on 7024 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Laskutetun ja laskuttamattoman jäteveden ero johtuu suurimmalta osin verkostoon pääsevistä hulevedestä. Jätevesiverkostoon laadittu vuotovesiselvitys valmistui 2022 ja selvitys osoittaa saman suuntaista.

Kuukausittain vesinäytteet otettiin tulevasta ja lähtevästä jätevedestä. Vesinäytteitä otettiin valvontaohjelman mukaisesti myös puhdistamon yläpuolisesta ja alapuolisesta vesistöstä. Vuonna 2025 näytteiden ottamisesta vastasi sopimuksen mukaisesti KVVY Tutkimus Oy.

Erilaisia pumppaamoiden huoltotoimenpiteitä tehtiin edelleen runsaasti. Kiinteistökohtaisten pumppaamoiden siirtyminen vesihuoltolaitoksen ylläpitövelvollisuudelle rasittavat sekä laitoksen toimintaa että taloutta. Vuotovesien poistamiseksi saneerattiin verkostosta kaksi selvää vuotokohdetta.

Olellaiset muutokset vesihuoltolaitoksen toiminnassa

Toivakan kunnan jätevedenpuhdistamon toimintaa seurattiin käyttötarkkailun ohella 12 kertaa otetuilla näytteillä, lisäksi otettiin kaksi kertaa vuodessa kuivatun lietteen näytteet, ja joka kuukausi analysoitiin lietteen kuiva-ainetta, jotka tiedot lähetettiin Mustankorkea Oy:lle. Puhdistamon näytteenotto tapahtui automaattitavalla vuorokausinäytteinä tulevasta ja poistuvasta vedestä. Jätevedenpuhdistamon tarkkailunäytteet otettiin laitoksen toimesta. Yhteenveto on laadittu näyte-, käyttö- ja päästötarkkailutietojen perusteella.

Verkoston rakentaminen

Vuonna 2025 ei rakennettu runkovesijohtoa ja paineviemäriä.

Käyttötarkkailun yhteenveto

Puhdistamolla käsiteltiin vuonna 2025 jätevettä 78 034 m³.

PIX-kemikaalia syötettiin prosessiin vuoden aikana yhteensä 39 420 kg/a eli noin 108 kg/d ja PAX-kemikaalia 38 176 kg/a eli noin 105 kg/d. Polymeeriä syötettiin lietteenkäsittelyyn 300 kg/a. Lietettä kuivattiin 12 h/d ja viikonloppuisin 6 h/d.

Vuonna 2025 ei ollut verkoston ylivuotoja.

Vuonna 2025 ei vastaanotettu sako- tai umpikaivolietettä.

Kuivattua lietettä vietiin Mustankorkean jätteenkäsittelylaitokseen yhteensä 284 t/a.

Vuonna 2025 jätevedenpuhdistamon sähkönkulutus oli 201 381 kWh (noin 2,6 kWh/jätevesikuutio).

Aurinkoenergiaa tuotettiin jätevedenpuhdistamolla vuonna 2025 9,46 MWh. Energia käytettiin kokonaan kiinteistöllä

Lupamääräysten toteutuminen

Ympäristöluvan mukaan jätevedet on käsiteltävä puhdistamolla niin, että vesistöön johdettava jätevesi täyttää ohijuoksutukset, viemäriverkossa tapahtuvat ylivuodot ja poikkeustilanteet mukaan lukien neljännesvuosikeskiarvona laskien alla olevassa taulukossa esitetyt vaatimukset.

	luparajat 1.1.2014 alkaen	asetus yhdyskunta- jätevesistä (888/2006)	laskentajaksoja / vuosi
BOD ₇ -ATU	≤ 10 mg/l ≥ 95 %	≤ 30 mg/l tai ≥ 70 %	lupa 4, asetus 1
Fosfori	≤ 0,7 mg/l ≥ 95 %	≤ 3,0 mg/l tai ≥ 80 %	lupa 4, asetus 1
COD _{Cr}	≤ 100 mg/l ≥ 85 %	≤ 125 mg/l tai ≥ 75 %	lupa 4, asetus 1
Kiintoaine	≤ 15 mg/l ≥ 90 %	≤ 35 mg/l tai ≥ 90 %	lupa 4, asetus 1

Tarkkailukertoja puhdistamolla kaksitoista (12) vuodessa.

Vesistöön johdetun jäteveden jäännöspitoisuudet sekä poistumaprosentit.

Tulosten mukaan Toivakan puhdistamo täytti ympäristöluvan määräykset vuonna 2025. Yksittäisistä näytteistä kesä- ja heinäkuussa, kiintoaineen ja fosforin määrät olivat koholla, mutta vuosineljännesten mukaisessa tarkastelusyklissä lupaehtot täyttyivät.

Lupamääräyksiin verrattavat käsittelytulokset vuosineljänneksittäin vuonna 2024.

Laskentajakso	BOD ₇ -ATU		Fosfori		COD Cr		Kiintoaine	
	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%	mg/l	%
I-vuosineljännes	8,9	96	0,38	97	47	90	9	94
II-vuosineljännes	6,1	97	0,34	96	37	92	9	95
III-vuosineljännes	5,1	98	0,38	98	39	93	12	94
IV-vuosineljännes	6,2	98	0,23	98	34	95	5	99
Lupaehtot	10	95	0,70	95	100	85	15	90

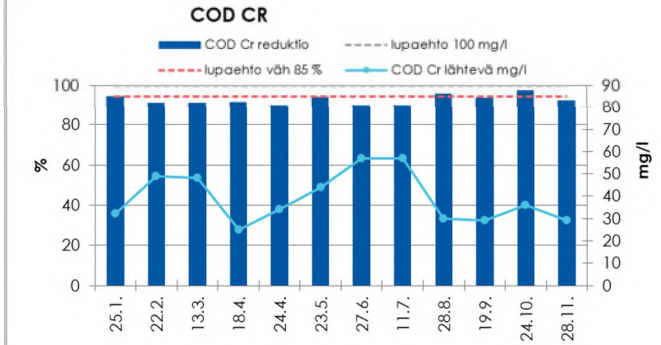
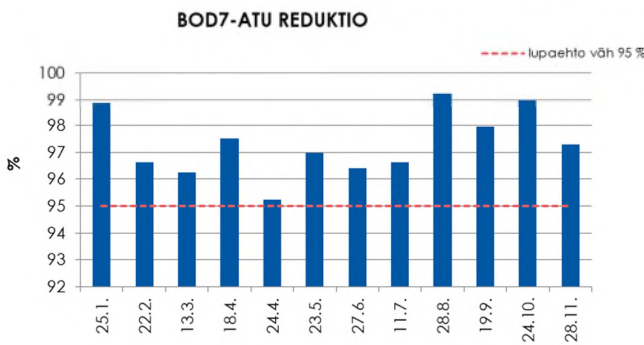
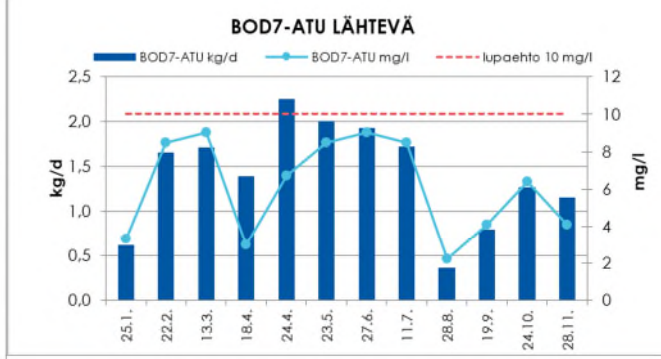
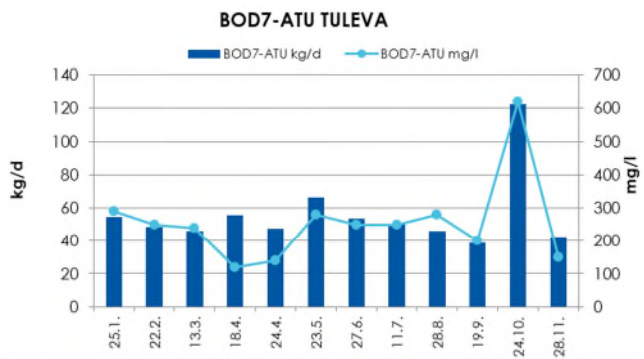
Yhdyskuntajätevesiasetuksen 888/2006 vähimmäisvaatimukset määräytyvät asukasvastineluvun mukaan (AVL90 895). Toivakan jätevedenpuhdistamo täytti vuonna 2025 Yhdyskuntajätevesiasetuksen 888/2006 vähimmäisvaatimukset.

Vesistökuormitus

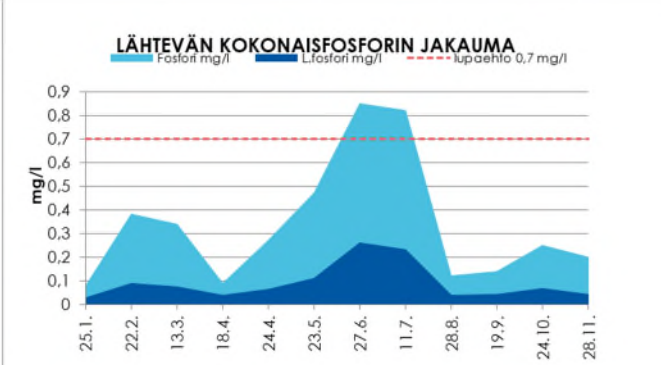
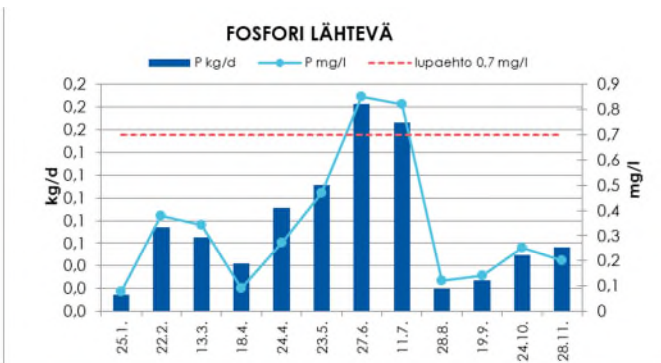
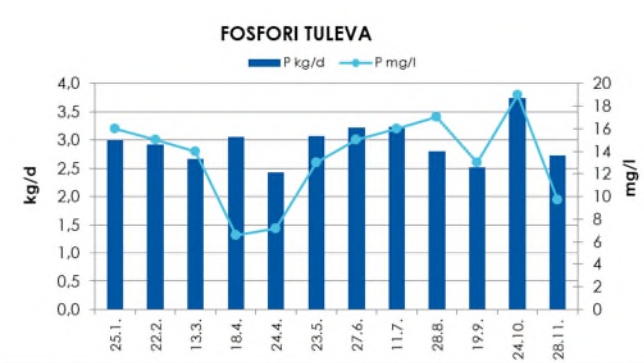
Jätevesien sisältämät ravinteet, kuten orgaaninen aines, typpi, fosfori ja kiintoaine, voivat aiheuttaa vesistöissä rehevöitymistä. Jäteveden puhdistamolla pyritään siihen, että vesistöön pääsisi mahdollisimman vähän näitä aineksia.

Orgaaninen aines jaetaan biologisesti (biologinen hapenkulutus eli BOD (biochemical oxygen demand)) ja kemiallisesti hajoavaan (kemiallinen hapenkulutus eli COD (chemical oxygen demand)).

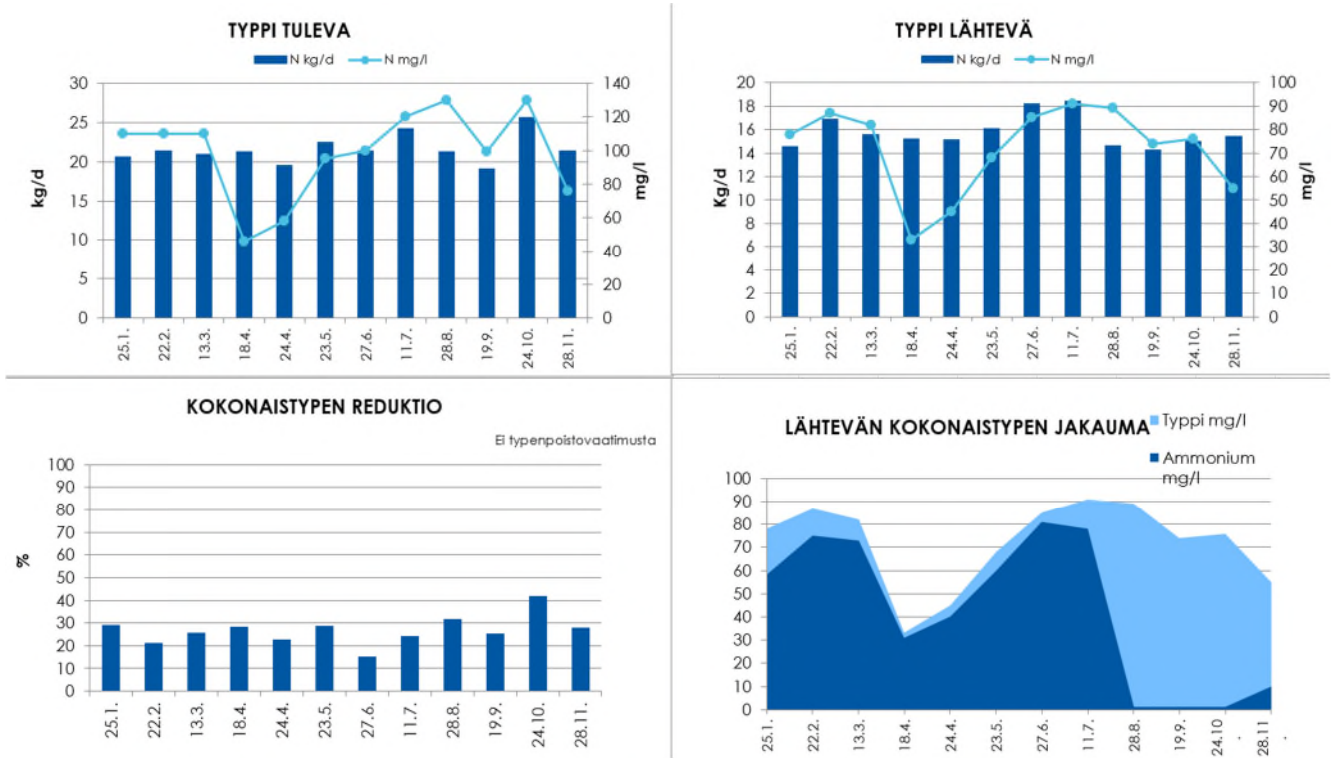

Biologisesti ja kemiallisesti hajovan orgaanisen aineen kuormitus

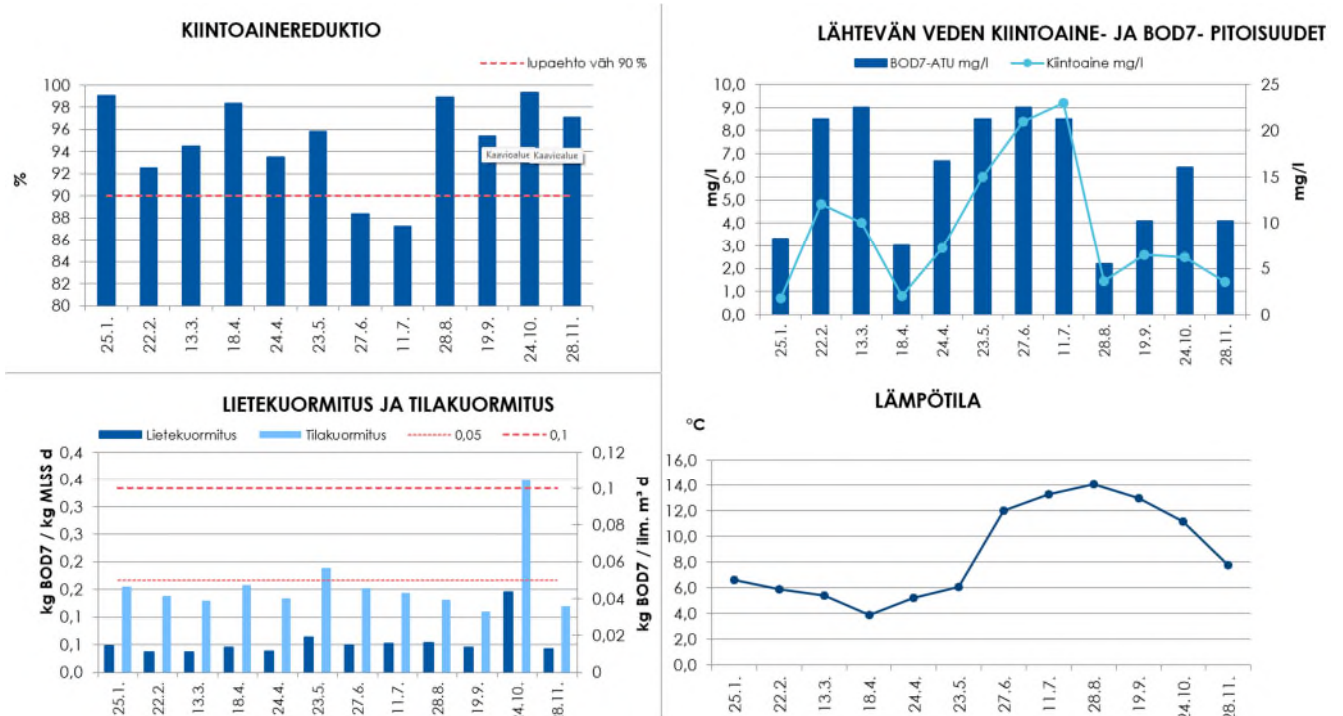

Fosforikuormitus vuonna 2024. Kokonaisfosforin reduktio oli kesä-heinäkuussa tavanomaista heikompaa.

Toivakan kunnan jätevedenpuhdistamon lupaehtoissa ei ole typen poistoa koskevia lupaehtoja. Kuormitusta seurataan kuitenkin aktiivisesti koko ajan.

Kiintoainekuormitus 2024 ja jätevesien lämpötiloja.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Vesihuoltoon voivat vaikuttaa sääolosuhteet: rankka sade, kuiva kesä/syksy, tulva-vesi, myrskytuuli. Lisäksi Ilmastomuutos voi tuoda tullessaan omia haasteita. Myrskytuuli muun muassa katkoo sähköjä laitoksilta ja tähän on varauduttu vara-voimakoneilla (3 kpl), joista yksi on kuorma-auton alustalla. Alueen sähköverkon omistama yhtiö on varautunut säävarmemman sähkön toimittamiseen ja rakentaa koko ajan sähkökaapeleita maakaapelina vesihuoltoverkoston alueella. Myös rankkasateet voivat aiheuttaa raakavesiin muutoksia ja vastaavasti myös kuiva kesä/syksy aiheuttaa pohjavesipintojen laskua ja samalla voi pohjaveteen ilmestyä mangaania ja jopa rautaa. Näitä on vaikea saada puhdistettua vedestä.

Muita oleellisia epävarmuustekijöitä ovat muun muassa vuotavien ja löytämättömien taloventtiileiden määrä ja muu verkostoihin liittyvä saneerausvelka.

Lisäksi laitoksen henkilöstö on vähäinen ja laitoksen avainhenkilöihin kohdistuva henkilöriski on huomattava

Riskejä ja epävarmuustekijöitä on saatu edelleen aiempien vuosien tasolta pienennettyä muun muassa digitaalisen verkostokartan avulla, jota päivitetään koko ajan. Omaisuudenhallinta onkin nostettu yhdeksi tärkeimmistä kehittämistehtävistä laitoksella.

Vesihuollon strategian ja verkostojen saneerausohjelman laatiminen käynnistettiin 2022 ja tätä jatkettiin edelleen 2024 resurssien mukaisesti.

Kehittämistyö nimettiin **VesiKymppi-ohjelmaksi**, joka tulee valmistuttuaan sisältämään myös investointien jaksottamisen suunnitelman rullaavana kymmenvuotis-suunnitelmana.

Toivakan vesihuoltolaitokselle myönnettiin valtionavustusta kyberturvallisuuden ja toimintavarmuuden kehittämiseen vuosina 2024-2025. Avustusta myönnettiin 20 625 euroa, kuitenkin enintään 75 % toteutuneista hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. **Hanke ei ole toteutunut**

Talous

Toivakan kunnan vesihuoltolaitoksen tilikauden 2025 tulos oli 100 617,29 euroa alijäämäinen. Alijäämää saatiin pienennettyä, mutta maksut eivät tehdyistä korotuksista huolimatta kata vielä kuluja.

Henkilöstökulut toteutuivat ennakoidulla tavalla.

Tulos ennen suunnitelman mukaisia poistoja oli +90 112,97 euroa.

Liikevaihto oli 662 475,37 euroa. Myynnin kasvua edellisvuodesta oli 31 970,23 euroa. Poistoja kirjattiin 190 634,05 euroa.

Vesihuoltolaitoksen taseen kertynyt alijäämä on tilikauden lopussa jo 1 147 377,84 euroa.

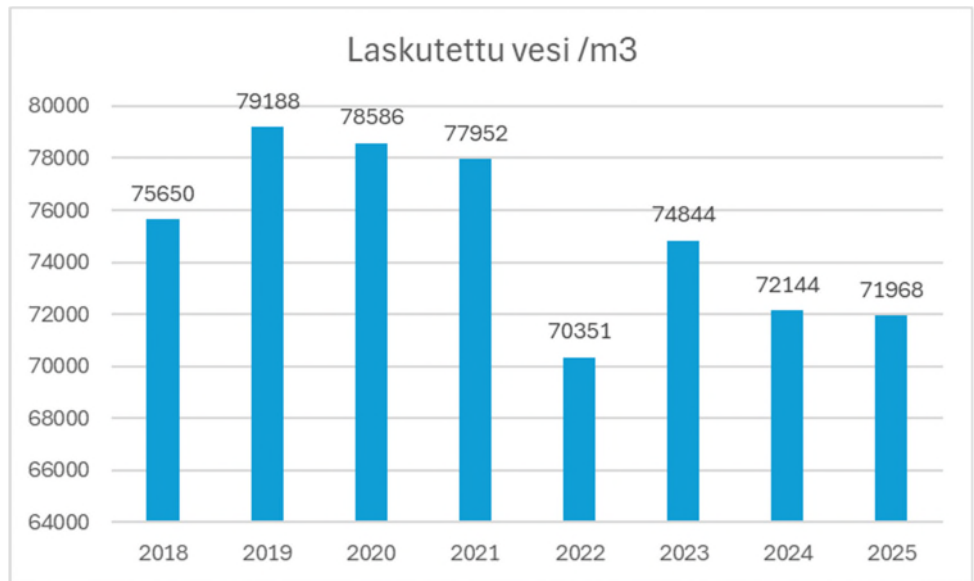
Vuosittaisen alijäämän kattamiseksi laadittiin vuonna 2020 suunnitelma, jonka tavoitteena on korottaa perusmaksuja portaittain vuoteen 2025 saakka. Suunnitelman mukaisesti vesihuoltolaitoksen tulisi saavuttaa vesihuoltolain mukaisen taloustilanteen viimeistään vuonna 2025, (vesihuoltolain 18 § mukaan vesihuollon ja huleveden viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset). Perusmaksujen ja käyttömaksujen välinen suhde alkaa olla nyt tasapainossa.

Vesihuoltolaitos ei kuitenkaan ole päässyt vielä tavoitteeseen voitollisesta tuloksesta, joten taloustilanteen tervehdyttäminen vaatii edelleen maksujen korotuksia ja muita toimenpiteitä.

Lisätoimenpiteinä talouden tasapainottamiseksi voivat tulla kysymykseen myös vesihuollon eri toiminta-alueiden tarkemmat tarkastelut niin alueiden ulottuvuuk-
sien kuin taksarakenteenkin osalta.

Laskutetun veden määrä 2018 - 2025

Vesihuoltolaitos seuraa toimintakuluja toiminta-alueittain.

	2025	2024	2023
Kirkonkylän verkosto			
TA	26 300 €	36 100 €	56 103 €
TP	26 544 €	25 292 €	39 983 €
Heiskan vedenottamo			
TA	9 570 €	11 150 €	14 200 €
TP	7 235 €	8 146 €	12 032 €
Heiskan verkosto			
TA	11 300 €	10 150 €	12 720 €
TP	18 092 €	5 929 €	14 691 €
Kominojan verkosto			
TA	5 350 €	5 400 €	6 000 €
TP	3 179 €	2 708 €	2 338 €
Viisarimäen verkosto			
TA	10 000 €	10 050 €	11 930 €
TP	10 406 €	10 523 €	9 139 €

Ruuhimäen verkosto

TA	17 200 €	23 500 €	26 623 €
TP	8 994 €	12 841 €	26 334 €

Huikon verkosto

TA	15 500 €	13 000 €	20 050 €
TP	23 941 €	28 733 €	11 369 €

Satulakiven verkosto

TA	15 713 €	11 500 €	8 100 €
TP	6 725 €	6 331 €	12 909 €

Toivakan kunnan vesihuoltolaitos

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2025

	2025		2024	
Liikevaihto				
Myyntituotot	654 282,57		623 119,30	
Liittymismaksut	8 192,80	662 475,37	7 385,84	630 505,14
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-173 449,25		-148 996,77	
Palvelujen ostot	-232 126,83	-405 576,08	-223 052,30	-372 049,07
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-120 027,75		-124 117,41	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-24 187,59		-25 487,15	
Muut henkilösivukulut	-3 575,46	-147 790,80	-2 198,67	-151 803,23
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelma mukaiset poistot	-190 634,06		-207 993,69	
Arvonalentumiset		-190 634,06		-207 993,69
Liiketoiminnan muut kulut	-18 995,52		-12 969,31	
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-100 521,09		-114 310,16
Rahoitusuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitusuotot			6,73	
Kunnalle maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta				
Muut rahoituskulut	-96,20			
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-100 617,29		-114 303,43
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä		-100 617,29		-114 303,43

TASE

Vastaavaa	31.12.2025	31.12.2024
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	2 856,79	2 856,79
Rakennukset	311 016,26	383 546,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 071 124,76	1 118 466,71
Koneet ja kalusto	36 901,52	38 487,32
Keskeneräiset hankkeet	5 343,20	
Vaihtuvat vastaavat		
Myyntisaamiset	248 675,56	236 185,26
Vastaavaa yhteensä	<u>1 675 918,09</u>	<u>1 779 542,64</u>
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 299 058,96	2 299 058,96
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-1 046 760,55	-932 457,12
Tilikauden yli-/alijäämä	-100 617,29	-114 303,43
Oma pääoma yhteensä	<u>1 151 681,12</u>	<u>1 252 298,41</u>
Vieras pääoma		
Ostovelat	33 132,46	36 139,72
Muut velat	491 104,51	491 104,51
Vastattavaa yhteensä	<u>1 675 918,09</u>	<u>1 779 542,64</u>

